

Ålems Sparbank

Risk- och kapitalhantering

Information enligt Pelare III - 2019

Ålems Sparbank

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
2. Ålems Sparbank	1
2.1 Företagsstyrning	1
2.2 Ersättningar	2
3. Riskhantering	2
3.1 Riskstrategi	2
3.1.1 Riskkultur	2
3.1.2 Riskstrategi och finansiella mål	3
3.2 Riskhantering	3
3.2.1 Första försvarslinjen	4
3.2.2 Andra försvarslinjen	4
3.2.3 Tredje försvarslinjen	4
3.2.4 Kontroll och rapportering	4
4. Kapitalhantering	5
4.1 Kapital	5
4.2 Kapitalkrav	6
4.2.1 Pelare I	6
4.2.2 Buffertkrav	7
4.2.3 Pelare II	7
4.3 Kapitaltäckning och kapitalbehov	7
4.4 Bruttosoliditet	8
4.5 IKLU-processen	8
5. Risker	8
5.1 Kreditrisk	8
5.1.1 Riskstrategi	8
5.1.2 Riskhantering	9
5.1.3 Säkerheter	9

5.1.4 Kreditriskjustering	9
5.2 Marknadsrisk.....	10
5.2.1 Ränterisk.....	10
5.2.1.1 Riskstrategi	10
5.2.1.2 Riskhantering.....	10
5.2.2 Aktiekursrisk.....	10
5.2.3 Valutakursrisk.....	10
5.3 Likviditetsrisk.....	10
5.3.1 Riskstrategi	11
5.3.2 Riskhantering.....	11
5.3.3 Finansiering	11
5.3.4 Stresstester och beredskapsplan	11
5.3.5 Likviditetstäckningsgrad	11
5.4 Operativ risk.....	11
5.4.1 Riskstrategi	12
5.4.2 Riskhantering.....	12
5.4.3 Kontinuitetshantering	12
5.4.4 Incidentrapportering	12
5.4.5 Självutvärdering.....	12
5.4.6 Godkännandeprocess.....	13
6. Risker.....	13
6.1 Kreditkvalitet på exponeringar med anstånd.....	13
6.2 Kreditkvalitet på presterande och nödlidande exponeringar efter antal dagar med försenad betalning.....	14
6.3 Presterande och nödlidande exponeringar och relaterade avsättningar.....	14

1. Inledning

Denna rapport innehåller information om Ålems Sparbanks (532800-6282) kapitaltäckning, riskhantering och likviditet. Informationen lämnas årligen i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag (tillsynsförordningen) samt kompletterande förordningar och standarder, såsom Finansinspektionens föreskrift (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar.

Denna rapport lämnas årligen efter det att årsredovisningen offentliggjorts och publicerats på Ålems Sparbanks hemsida, www.alemssparbank.se.

Rapporten avser om inget annat anges förhållanden per 2019-12-31.

Rapporten är ett komplement till årsredovisningens grundläggande information avseende riskhantering. Syftet med rapporten är att ge en transparent, tillförlitlig och jämförbar redogörelse av bankens verksamhet, förutsättningar, riskhantering och ekonomiska ställning.

2. Ålems Sparbank

Ålems Sparbank grundades 1854 och har alltid varit en fristående bank. Det innebär att banken inte har några enskilda ägare. Bankens kunder är privatpersoner, skog- och lantbruk samt små- och medelstora företag.

Banken tillhandahåller förutom traditionella in- och utlåningstjänster bland annat fonder, försäkringar, värdepapper, bankfack, utländska betalningar, ekonomisk rådgivning samt juridiska tjänster. Banken har ett omfattande samarbete med Swedbank och dess dotterbolag, vilket regleras i samarbetsavtal. Samarbetsavtalen omfattar bland annat IT-tjänster, förmedling av hypotekslån, fond- och försäkrings-sparande samt clearingtjänster.

2.1 Företagsstyrning

Ålems Sparbank drivs i associationsformen sparbank, vilket innebär att verksamheten primärt bedrivs inom ett avgränsat geografiskt område och utan ägare eller enskilt vinstintresse. Den vinst som genereras används på två sätt. Dels till att göra nytta inom bankens närområde där kunderna primärt lever och verkar, samt till att stärka det egna kapitalet för att skapa trygghet och garanti för bankens insättare.

Som representanter för insättarna har banken 32 huvudmän. Hälften av dessa utses av kommunfullmäktige i Mönsterås (13 st) och Nybro (3 st) kommuner. Huvudmännen utövar sitt inflytande på sparbanksstämman, som är bankens högsta beslutande organ. Det är även på sparbanksstämman huvudmännen utser styrelsen. Bankens styrelse består av 7 ledamöter inklusive VD vars medverkan i styrelsen är stipulerad i Sparbankslagen. Av styrelsens ledamöter är 4 män och 3 kvinnor.

Exempel på uppgifter i styrelsens arbetsordning är att utse styrelseordförande och VD, att fastställa bankens strategi, verksamhetsplan och prognos inklusive kapitalbehov, följa den ekonomiska utvecklingen, fastställa års-/delårsbokslut, fastställa/ompröva policies/instruktioner för verksamheten samt att behandla

kreditengagemang. Som ett led i styrelsens ansvar för den interna kontrollen och riskhanteringen behandlar styrelsen rapporter hänförligt till respektive fält.

2.2 Ersättningar

Bankens styrelse har fastställt en ersättningspolicy. Ersättningspolicyn omfattar samtliga anställda och anger grunder och principer för hur ersättningar inom banken ska fastställas, hur policyn ska tillämpas och följas upp samt hur banken identifierar vilka de anställda är som har väsentlig inverkan på bankens riskprofil. Ersättningspolicyn omfattar även bankens regelverk rörande fast- och rörlig ersättning. Den rörliga ersättningen består av resultatandelar och är beloppsmässigt identisk men proportionerligt fördelad efter tjänstgöringsgrad för samtliga anställda inom banken, exklusive VD och ansvarig för ekonomi som ej erhåller rörlig ersättning. Funktionerna för riskkontroll och compliance är utlokaliserade till externt bolag och erhåller ej någon ersättning av banken.

För ytterligare information om bankens ersättningssystem hänvisas till bankens årsredovisning samt Ersättningspolicyn som finns publicerad på bankens hemsida www.alemssparbank.se.

3. Riskhantering

I bankens verksamhet uppstår olika typer av risker såsom kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har bankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i banken, fastställt policies och instruktioner för kreditgivningen och den övriga verksamheten. Bankens riskhantering syftar till att identifiera, mäta, övervaka och hantera de risker som banken har i sin verksamhet. Banken har som ett led i detta arbete satt upp lämpliga begränsningar, aptiter och limiter i syfte att säkerställa att kontroller finns på plats för att övervaka riskerna. Riskerna bevakas, analyseras och rapporteras i särskild ordning till styrelsen. Kontroller görs löpande gällande bankens efterlevnad av riskaptiter och limiter.

3.1 Riskstrategi

Bankens riskprofil ska kännetecknas av att risktagandet ska vara lågt och begränsas inom ramen för vad som är ekonomiskt försvarbart. Bankens kapitalrelation ska lägst hålla den nivå som vid varje given tidpunkt bedöms vara lämplig för att bibehålla den finansiella stabiliteten på lång sikt samt för att utveckla verksamheten. Kapitalnivån ska alltid vara tillräckligt hög för att uppfylla de lagstadgade kapitaltäckningskraven, även under ogynnsamma förhållanden i ett stressat scenario.

Styrelsen fastställer strategiska finansiella måttal, riskstrategi och riskaptiter samt beredskapsplan för kapital och likviditet.

3.1.1 Riskkultur

Med riskkultur avses värderingar, attityder och beteenden som har väsentlig betydelse för arbetet med riskhanteringen och uppfyllelsen av bankens mål.

Bankens affärsverksamhet är baserad på affärsmässighet och långsiktiga relationer med kunderna. Affärsmässighet innebär att på ett övervägt sätt ta risker och är en grundläggande funktion i all bankverksamhet.

Basen i all riskhantering är att varje medarbetare har kännedom om sin kund eller motpart och fullt ut förstår varje enskild affär samt kan förklara dess riskinnehåll. Varje medarbetare ansvarar för att känna sin motpart och ha fullständig kännedom om varje enskild transaktion samt kunna beskriva den risk som den innebär. Att tillsammans med kunden identifiera och förstå risken i varje affär gör det möjligt att fatta rätt beslut, för såväl kunden som banken.

En hög riskmedvetenhet och sund riskkultur skapas med hjälp av en gemensam värdeplattform där cheferna föregår med gott exempel. Varje medarbetare ska ha god förståelse för den egna verksamheten och de risker som är förknippade med denna. Kvantitativa metoder för riskvärdering kan inte ersätta erfarenhet och gott omdöme.

Inom banken ska en integrerad och sund riskkultur råda. Denna riskkultur ska baseras på förståelsen för vilka risker banken exponeras för och hur dessa hanteras. Riskkulturen ska ta hänsyn till av styrelsen beslutad riskstrategi och riskaptiter. Ett väsentligt led i en sund riskkultur är att löpande informera och utbilda medarbetarna, så att varje anställd har relevant kunskap om bankens riskramverk och förstår sitt ansvar för riskhanteringen inom de ramar som gäller för var och en.

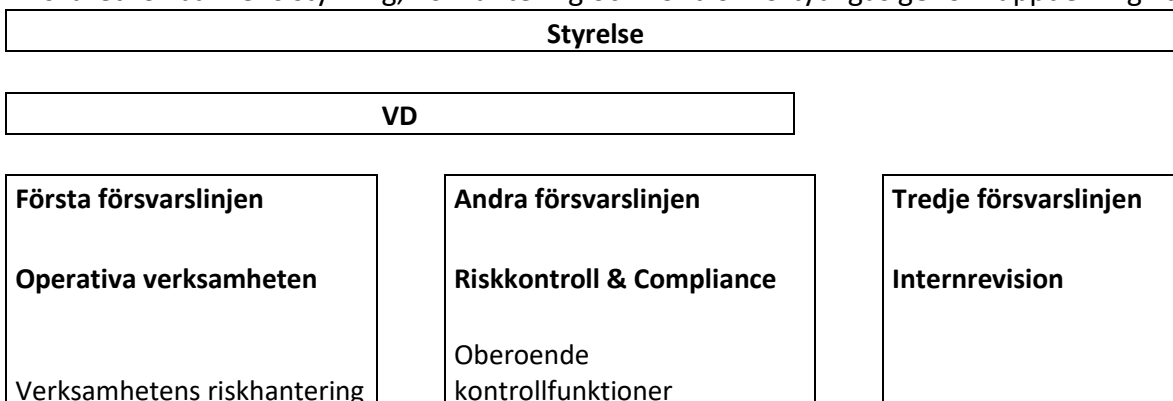
3.1.2 Riskstrategi och finansiella mål

Bankens övergripande riskstrategi är att årligen öka kapitalbasen genom att generera kapitaltillskott till primärkapitalet med utgångspunkt i styrelsens strategiska finansiella mål. Styrelsen har fastställt följande finansiella mål för 2020:

- Bankens kärnprimärkapitalrelation ska röra sig inom intervallet 21-24 % med ett nedre gränsvärde på 20 % som ej får understigas.
- Banken ska ha en kundnöjdhet på minst 80 enligt SKI:s mätning.
- Bankens affärsvolym ska växa med minst 5 % i genomsnitt över tid.
- Banken ska ha ett rörelseresultat (efter kreditförluster men före utdelningar) i förhållande till affärsvolym på minst 0,35 %.
- Banken ska ha ett K/I-tal i kundaffären på högst 0,60 exklusive kreditförluster.
- Bankens likviditetsrelation enligt Liquidity Coverage Ratio ska vara lägst 125 %.

3.2 Riskhantering

Ansvar för bankens styrning, riskhantering och kontroll förtydligas genom uppdelning i tre försvarslinjer.

3.2.1 Första försvarslinjen

I första försvarslinjen finns verksamheten som ansvarar för att utföra det dagliga operativa arbetet. Det ligger på verksamhetens ansvar att ta risker som ligger i linje med styrelsens mål och riskaptit, att sätta pris på risken samt att rapportera hur riskläget ser ut till ledningen och till andra försvarslinjen.

Första försvarslinjen har fullt ansvar och ägarskap över styrning, risktagande, kontroll och uppföljning, inklusive incidentrapportering. Inom ramen för första försvarslinjens ansvar ligger även ett ansvar att implementera åtgärder samt löpande följa upp iakttagelser som rapporterats av någon av kontrollfunktionerna.

VD ansvarar för bankens styrning, riskhantering och kontroll i den löpande verksamheten. VD ansvarar för att verksamheten når sina mål och har fullt ansvar för bankens styrning, riskhantering och kontroll samt för att rapportera bankens risker och riskhantering.

3.2.2 Andra försvarslinjen

I andra försvarslinjen återfinns bankens oberoende kontrollfunktion för riskkontroll och compliance. Riskkontroll- och compliancefunktionens ansvar och uppdrag regleras i av styrelsen fastställd policy. I uppdraget ingår att löpande rapportera bankens samlade riskbild till VD och styrelse. Banken har utlokaliserat kontrollfunktionerna i andra försvarslinjen till Ostkustens Risk & Compliance AB.

3.2.3 Tredje försvarslinjen

I tredje försvarslinjen återfinns bankens internrevisionsfunktion. Internrevisionens ansvar och uppdrag regleras i av styrelsen fastställda riktlinjer. I uppdraget ingår att objektivt utvärdera och bedöma effektiviteten i bankens ramverk för styrning, riskhantering och kontroll samt bidra med rekommendationer och förslag till utveckling och förbättring av densamma.

Identifierade iakttagelser tillsammans med föreslagna förbättringsområden ska löpande rapporteras till den granskade enheten samt till styrelsen och VD.

3.2.4 Kontroll och rapportering

Rapportering ska ske i enlighet med styrelsens arbetsordning. Utöver vanliga rapporteringsrutiner ska alla situationer eller risker som identifieras som väsentliga för banken omedelbart rapporteras till styrelsen. Rapporteringen görs såväl skriftligt som muntligt.

4. Kapitalhantering

4.1 Kapital

Enligt kapitaltäckningsregelverket ska banken upprätthålla en kapitalbas som vid varje given tidpunkt uppfyller följande minimikrav, uttryckt i procent av det riskvägda exponeringsbeloppet:

- Kärnprimärkapitalrelation om minst 4,5 %
- Primärkapitalrelation om minst 6,0 %
- Total kapitalrelation om minst 8,0 %

I tillägg till minimikapitalkraven ska kreditinstitut hålla en kapitalkonserveringsbuffert om 2,5 % av det riskvägda exponeringsbeloppet. Från och med september 2015 håller banken även en kontracyklisk kapitalbuffert utöver minimikapitalkrav och kapitalkonserveringsbuffert i enlighet med FFFS 2014:33. Den av Finansinspektionen beslutade nivån uppgår per 2019-12-31 till 2,5 % av det riskvägda exponeringsbeloppet.

Kapitalbasen uppgick per 2019-12-31 till

	31 dec 2019	31 dec 2018
Kapitalbas (tkr)		
<i>Kärnprimärkapital: instrument och reserver</i>		
Reservfond	375 631	352 409
Övergångseffekt IFRS 9	- 5 223	- 6 697
Fond för verkligt värde	48 714	81 230
Kapitalandel av obeskattade reserver (78 %)	18 816	18 816
Årets resultat	35 768	30 225
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	473 706	475 983
<i>Kärnprimärkapital lagstiftningsjusteringar:</i>		
Avräkning av aktier	- 38 391	- 65 931
Övriga avdrag	- 525	- 834
<i>Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital</i>	- 38 916	- 66 765
Kärnprimärkapital	434 790	409 218
Summa primärkapital	434 790	409 218
Kapitalbas	434 790	409 218

4.2 Kapitalkrav

Beräkning av kapitalkrav har utförts i enlighet med CRR, lagen (2014:966) om kapitalbuffertar, lagen (2014:967) om införande av buffertlagen och Finansinspektionens föreskrift (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar. Banken tillämpar schablonmetoden för beräkning av kreditrisk och basmetoden för beräkning av operativ risk.

Kapitalkrav per 2019-12-31 för kreditrisk och operativ risk framgår av nedanstående tabell.

Kapitalkrav och riskvägt exponeringsbelopp	2019-12-31		2018-12-31	
	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp
Kreditrisk enligt schablonmetoden				
Exponeringar mot stat/kommun	-	-	-	-
Exponeringar mot institut	7 849	98 109	8 187	102 339
Exponeringar mot företag	34 269	428 360	33 404	417 552
Exponeringar mot hushåll	58 684	733 545	51 114	638 928
Säkrade genom panträtt i fast egendom	29 134	364 174	26 154	326 919
Fallerade exponeringar	691	8 637	841	10 508
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	1 694	21 175	570	7 123
Övriga poster	6 057	75 716	6 448	80 596
Summa för exponeringar som redovisas enligt schablonmetoden	138 378	1 729 716	126 717	1 583 965
Operativ risk				
Operativ risk enligt basmetoden	11 952	149 404	11 260	140 754
Summa exponeringsbelopp för operativ risk	11 952	149 404	11 260	140 754
Summa riskvägt exponeringsbelopp och kapitalkrav	150 330	1 879 120	137 977	1 724 719

4.2.1 Pelare I

Minimikravet enligt Pelare I uppgår till 8 % av bankens riskvägda tillgångar. Riskvägda tillgångar i Pelare I består av kreditrisk, operativ risk och marknadsrisk.

För att beräkna kreditrisk tillämpar banken schablonmetoden, vilket innebär att det för bankens kreditexponeringar fastställs en riskvikt. Kreditexponeringen multiplicerat med riskvikten utgör det riskvägda exponeringsbeloppet. Exempelvis är riskvikten för företag 100 % medan riskvikten för exponeringar mot säkerhet i bostadsfastighet är 35 %.

Bankens operativa risk beräknas enligt basmetoden, vilket innebär att banken räknar ut ett genomsnitt av de tre senaste årens rörelseintäkter som bas vid beräkningen.

Då banken inte innehar något handelslager sker inte någon beräkning för marknadsrisk i Pelare I.

4.2.2 Buffertkrav

Ytterligare kapitalkrav i form av buffertkrav implementerades under 2014 genom Kapitäläckningsdirektivet och Tillsynsförordningen. Banken berörs av buffertkraven som avser kapitalkonserveringsbuffert, kontracyklisk buffert samt kapitalplaneringsbuffert.

Kapitalkonserveringsbufferten är en extra buffert som ska uppgå till 2,5 % och ska utgöra extra marginal ner till minimikapitalkravet.

Den kontracykliska bufferten fastställs varje kvartal av Finansinspektionen inom intervallet 0 - 2,5 % och uppgår per 2019-12-31 till 2,5 %.

Behovet av en kapitalplaneringsbuffert fastställs årligen i samband med bankens interna kapital- och likviditetsutvärderingprocess (IKLU). Bufferten uppgår till det värde som genereras i processens scenarioanalys. Bufferten består därmed av ett nominellt belopp och inte en relation av det riskvägda exponeringsbeloppet likt kapitalkonserveringsbufferten eller den kontracykliska bufferten.

4.2.3 Pelare II

Kapitalkravet i Pelare II utgår från bankens IKLU där banken själv analyserar och utvärderar de risker som banken är utsatt för. Detta görs minst årligen och uppdateras och revideras kvartalsvis.

4.3 Kapitäläckning och kapitalbehov

Kapitalkrav enligt pelare I hänförligt till bankens riskvägda tillgångar avseende kreditrisker och operativa risker uppgick per 2019-12-31 till 150 330 tkr (137 977 tkr). Kapitalbasen för samma period var 434 790 tkr (409 218 tkr). Total kapitalrelation var 23,1 % (23,7 %).

I pelare II ingår även ett beräknat internt bedömt kapitalbehov. Totalt kapitalbehov för Ålems Sparbank visas i nedanstående tabell.

Kapitalkrav, kapitalbuffertar och internt bedömt kapitalbehov, tkr

2019

2018

Kapitalbaskrav i pelare I exklusive buffertkrav

<i>Kreditrisk</i>	138 377	126 717
<i>Operativ risk</i>	11 952	11 260
Summa	150 330	137 977

Tillägg för internt bedömt kapitalbehov i Pelare II

<i>Koncentrationsrisk</i>	18 800	18 800
<i>Pensionsrisk</i>	1 000	1 000
<i>Ränterisk</i>	17 000	17 000
Summa	36 800	36 800

Buffertkrav		
<i>Kapitalkonserveringsbuffert</i>	46 978	43 118
<i>Kontracyklisk buffert</i>	46 978	34 494
<i>Kapitalplaneringsbuffert</i>	-	32 000
Summa	93 956	109 612
Summa kapitalkrav	281 086	284 389

4.4 Bruttosoliditet

Bruttosoliditetsgraden beräknas som kvoten av primärkapital i relation till ett totalt exponeringsbelopp. Måttet anger hur stort det egna kapitalet är i förhållande till bankens totala tillgångar i balansräkningen samt åtaganden utanför balansräkningen.

Skillnaden jämfört med kapitaltäckningskraven är att tillgångarna inte riskviktas, vilket innebär att banken måste hålla lika mycket kapital för alla exponeringar oavsett exponeringarnas risk.

Bankens bruttosoliditet uppgick till 11,93 % per 2019-12-31.

4.5 IKLU-processen

Banken utför årligen en intern kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU) för att bedöma och analysera bankens risker samt kapital- och likviditetsbehov. Utvärderingen är ett verktyg som säkerställer att banken identifierar, analyserar och hanterar risker banken är exponerad för samt gör en bedömning av dess interna kapital- och likviditetsbehov i relation till detta.

5. Risker

5.1 Kreditrisk

Kreditrisk definieras som risken för att en motpart inte uppfyller sina finansiella skyldigheter gentemot banken och risken för att ställda säkerheter inte täcker bankens fordran. Kreditrisk inkluderar koncentrationsrisk. Koncentrationsrisk innefattar risk med stora enskilda exponeringar eller betydande exponeringar mot grupper av motparter där sannolikheten för att dessa inte kan fullgöra sina finansiella åtaganden styrs av gemensamma underliggande faktorer. Exempel på underliggande faktorer är exponeringar mot en sektor, ekonomi, geografisk plats eller typ av instrument.

5.1.1 Riskstrategi

Kreditgivning är bankens kärnverksamhet och kreditrisken utgör därmed den enskilt största risken. Banken har fastslagit en kreditpolicy som syftar till att tillförsäkra att kreditgivningen i banken är sund och att en kreditportfölj med hög kvalitet kan upprätthållas. Bankens kreditgivning ska vara inriktad mot hushållsmarknaden, mindre- och medelstora företag, skog- och lantbruk och organisationer inom bankens verksamhetsområde. Sund finansiell kvalitet och god återbetalningsförmåga är grundläggande för bedömning av kunden vid kreditbeviljningen. Banken eftersträvar alltid fullgoda säkerheter samt tillfredsställande intjäning i förhållande till bankens risk.

5.1.2 Riskhantering

Banken ska ha en väl diversifierad kreditportfölj. Risktagandet ska begränsas inom ramen för vad som är ekonomiskt försvarbart. Riskklassificeringssystemet är en central del i styrning och kontroll av kreditportföljen och kreditprocessen. Krav på en god riskjusterad avkastning ska återspeglas i kreditgivningen. Principen om att ingen person ensam ska handlägga en transaktion genom hela behandlingskedjan ska vara vägledande vid all kredit- och riskhantering i banken.

Kredituppföljning ska beslutas i behörig kreditbeviljande instans och ska ske enligt de riktlinjer som anges i dessa bestämmelser. Företagsengagemang ska alltid följas upp löpande i syfte att identifiera och vidta åtgärder vid eventuell ökad risk.

5.1.3 Säkerheter

Bankens utlåning sker främst i form av utlåning mot säkerhet i fastigheter där banken har lång erfarenhet. Uppdatering av säkerhetsvärden sker årligen för företagsexponeringar i samband med kredituppföljningar och minst vart tredje år för hushållsexponeringar.

5.1.4 Kreditriskjustering

Den 1 januari 2018 implementerades IFRS 9 och ersatte då den befintliga standarden IAS 39. IFRS 9 består i huvudsak av tre delar; klassificering och värdering, nedskrivningar och säkringsredovisning. Nedskrivningsmodellen i IFRS 9 kräver att banken genomför en viss nedskrivning för samtliga exponeringar och att nedskrivningens storlek uppdateras vid varje rapporteringstillfälle för att återspegla nuvarande och framtida risker hos exponeringarna. För att göra detta delas samtliga exponeringar in i tre steg:

Stadie 1 – Exponeringar där ingen betydande ökning av kreditrisk skett sedan det första redovisningstillfället.

Stadie 2 – Exponeringar där en betydande ökning av kreditrisk skett sedan första redovisningstillfället.

Stadie 3 – Exponeringar i fallissemang samt osäkra fordringar.

Förväntade kreditförluster beräknas individuellt för varje exponering. För exponeringar tillhörande stadie 1 beräknas förväntade kreditförluster de kommande 12 månaderna. För exponeringar i stadie 2 och stadie 3 beräknas förväntade kreditförluster för exponeringens hela förväntade löptid. De nya redovisningsprinciperna innebär att förlustreserveringar inte bara görs för utlåning till allmänheten utan på alla poster i balansräkningen som redovisas till upplupet anskaffningsvärde, samt poster värderade till verkligt värde via balansräkningen. Vidare redovisas även förlustreservering på off-balance exponeringar som lämnade låneåtaganden (t.ex. utnyttjade checkräkningskrediter) och utställda finansiella garantier. Bankens utvärderar löpande om det föreligger ytterligare nedskrivningsbehov av exponeringar och om det noteras kan banken frånga den modellbaserade nedskrivningen och göra en individuell bedömning av reserveringen.

5.2 Marknadsrisk

Med marknadsrisk avses risken för förlust eller lägre framtida intjäning till följd av förändringar i räntor, valutakurser, aktiekurser eller andra riskfaktorer på den finansiella marknaden. Banken beräknar ingen marknadsrisk i Pelare I då banken inte innehar tillgångar klassificerade som handelslager.

5.2.1 Ränterisk

Ränterisk är risken för att ogynnsamma ränterörelser leder till kapitalförluster. Ränterisken beräknas som förändringen på det ekonomiska värdet vid en ränteändring som motsvarar en plötslig och uthållig förändring om 2 procentenheter.

5.2.1.1 Riskstrategi

Bankens övergripande affärsstrategi är att säkra ett stabilt räntenetto genom att ha väl matchande räntebindningstider. Banken strävar också efter att uppnå god spridning av ränteförfall för att undvika att stora volymer är föremål för ränteomsättning vid samma tidpunkt.

5.2.1.2 Riskhantering

För att mitigera en ökande ränterisk förmedlar banken primärt krediter med bindningstider på 3-5 år till Swedbank Hypotek. Under särskilda förhållanden kan dock denna princip frångås. Banken har även möjlighet att räntesäkra avtal med längre räntebindningstider och tillämpa säkringsredovisning enligt gällande redovisningsprinciper.

5.2.2 Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av samhällsekonomiska faktorer. Bankens innehav av aktier är av strategisk karaktär och hanteras av styrelsen. Värdeförändringar redovisas mot eget kapital genom fond för verkligt värde.

5.2.3 Valutakursrisk

Valutakursrisken är risken för att ogynnsamma förändringar av valutakurser leder till kapitalförluster. Bankens tillgångar och skulder i utländsk valuta säkras genom generellt överensstämmande positioner gentemot Swedbank AB, bankens innehav av resevaluta som finns tillgängligt för bankens kunder är dock ej säkrat gentemot Swedbank. Den reella valutakursrisken är därmed begränsad till bankens provisioner avseende transaktioner i utländsk valuta samt till bankens innehav av resevaluta.

5.3 Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken att banken inte infriar sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt. Likviditetsrisken innefattar även att ett finansiellt instrument/värdepapper inte omedelbart kan omsättas i likvida medel utan att förlusten i värde eller avyttringskostnader blir för stora och risken för att bankens finansiering via inlåning och eventuella lånelimiter ej kan lösas. Storlek och sammansättning på likviditetsreserv och andra likviditetsskapande åtgärder offentliggörs kvartalsvis på bankens hemsida.

5.3.1 Riskstrategi

Bankens likviditets- och placeringsstrategi är en plan för hur banken ska kunna infria sina betalningsförpliktelser i rätt tid till rätt pris för att hålla fastställda limitgränser samt hur banken ska placera den överskottslikviditet som kan uppstå i verksamheten.

5.3.2 Riskhantering

Likviditeten ska vara så stor att naturliga svängningar av inlåningen under månaden ska klaras utan att behov uppstår att låna upp likviditet. Styrelsen har fastställt att banken ska ha en likviditetsreserv, beräknad enligt gällande regelverk för LCR (likviditetstäckningsgrad) som minst bör uppgå till 125 %. Vidare har banken beslutat om en likviditetsreserv motsvarande 9 % av inlåningen från allmänheten.

5.3.3 Finansiering

Bankens viktigaste finansieringskälla är inlåning från allmänheten.

5.3.4 Stresstester och beredskapsplan

Banken har en beredskapsplan för likviditetsrisker som i ett tidigt stadium kan uppmärksamma riskindikatorer gällande likviditeten och möjliggöra för banken att ta till relevanta åtgärder så att påfrestningarna på likviditeten minimeras. I beredskapsplanen definieras olika krisnivåer och åtgärder som ska beaktas vid specifika händelser i banken.

Banken genomför regelbundet stresstester av likviditeten. Resultatet av stresstesterna utvärderas mot bankens fastställda riskapitit och används för att anpassa bankens hantering av sin likviditet.

5.3.5 Likviditetstäckningsgrad

Likviditetsreserven ska vara större än de sammantagna stressade kassautflödena som finns i banken. Reserven ska bestå av likvida värdepapper med god kreditkvalitet. Bankens likviditetstäckningsgrad överstiger markant regelverkets krav på 100 %. Bankens likviditetstäckningsgrad (LCR) uppgick till 169 % per 2019-12-31.

5.4 Operativ risk

Operativ risk definieras som risken för förluster till följd av ej ändamålsenliga eller fallerande processer, människor, system eller yttre händelser, inbegripet legala risker. Operativ risk inkluderar risker som sammanhänger med legal risk, fysisk säkerhet och IT-säkerhet. Med legal risk avses risken att inte efterleva lagar, förordningar och andra föreskrifter som etiska riktlinjer. Med legal risk avses även risken för att avtal eller andra rättshandlingar inte kan genomföras enligt angivna förutsättningar eller att rättsliga processer inleds, som på ett negativt sätt kan påverka företagets verksamhet.

5.4.1 Riskstrategi

De operativa riskerna utgör en väsentlig andel av bankens totala riskbild och hanteras som en egen riskdisciplin. Banken eftersträvar en hög riskmedvetenhet och en sund riskkultur avseende operativa risker.

5.4.2 Riskhantering

Hantering av operativa risker ska baseras på affärsmässighet och bedrivs med tydligt lönsamhetsfokus. Detta innebär bland annat att hänsyn tas till de operativa riskerna vid varje affärsbeslut och att prissättningen av produkter och tjänster så långt det är möjligt beaktar de operativa riskerna.

Riskhanteringen ska bygga på följande grundläggande komponenter:

- **Högt riskmedvetande**
Banken ska präglas av ett högt riskmedvetande och en sund riskkultur avseende operativa risker. Varje chef och medarbetare ska ha god förståelse för den egna verksamheten och de risker som är förknippade med den.
- **Identifiering och utvärdering**
De övergripande målen för bankens riskhantering är att i förväg identifiera riskerna så att dessa kan undvikas eller kontrolleras på ett effektivt och affärsmässigt sätt. Inom samtliga väsentliga enheter, processer och produkter/tjänster ska en löpande och aktiv identifiering och bedömning av de operativa riskerna göras.
- **Åtgärder**
För operativa risker som bedöms vara för höga ska åtgärder vidtas som minskar riskerna. Förlustrisken ska kvantifieras och på affärsmässiga grunder vägas mot kostnaden för att begränsa risken.

5.4.3 Kontinuitetshantering

Banken har upprättat en kontinuitetsplan med syfte att säkerställa att banken har en organisation och ett arbetssätt för att hantera allvarliga händelser på ett kvalificerat och uthålligt sätt. Planen har sin utgångspunkt i gällande föreskrifter och sundhetskrav och med beaktande av bankens, dess kunders och anställdas intressen. Genom handlingsplaner, beredskapsplaner, rutiner, arrangemang, kritiska dokument och information som sammanställs och inarbetas i organisationen ska tiden och de negativa konsekvenserna i samband med ett avbrott eller annan störning i verksamheten reduceras/minimeras. Bankens krisplanering syftar i första hand till att genom förberedelser, förutseende och god riskhantering undvika att såväl externa händelser och skeenden som eget agerande orsakar en kris. Om en kris trots detta skulle uppstå ska kontinuitetshanteringen bidra till att begränsa krisens omfattning och skadeverkningar.

5.4.4 Incidentrapportering

Rapportering av incidenter är en viktig del i arbetet med att förebygga och identifiera operativa risker. Alla medarbetare i banken är ansvariga för att rapportera incidenter i det dagliga arbetet. Inträffade incidenter analyseras och åtgärdas löpande. Banken dokumenterar inträffade incidenter samt mäter de förluster som uppstått i samband med de inträffade incidenterna.

5.4.5 Självutvärdering

Banken utför regelbundet en bedömning av verksamhetens risknivåer med hjälp av en självutvärderingsprocess. Sammanställningen utgör underlag för det löpande arbetet med att analysera, bedöma och värdera riskerna samt för kontroll och övervakning av riskhanteringen och beslutade åtgärder.

5.4.6 Godkännandeprocess

Banken har en process för beslut om nya eller väsentligt förändrade produkter, aktiviteter, processer och system. Beslut om införande av nya produkter eller väsentliga ändringar som faller inom ramen för godkännandeprocessen fattas primärt av bankens ledningsgrupp. Besluten ska baseras på en risk- och sårbarhetsanalys bl.a. inom områden som regelefterlevnad, säkerhet, prissättning och lönsamhet samt kompetens, resurser och arbetssätt. Kontrollfunktionerna inom andra försvarslinjen ska godkänna beslutet om införande. Om någon kontrollfunktion bedömer att styrelsen ska fatta beslut om införande ska frågan avgöras i det forumet.

6. Offentliggörande av nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd

6.1 Kreditkvalitet på exponeringar med anstånd

	Bruttovärde/nominellt värde av exponeringar med anståndsåtgärder				Ackumulerad nedskrivning, ackumulerade negativa förändringar av verkligt värde på grund av kreditrisk och avsättningar		Säkerheter och mottagna finansiella garantier för exponeringar med anstånd	
	Presterande anstånd	Nödlidande anstånd			För presterande exponeringar med anstånd	För nödlidande exponeringar med anstånd		Varav säkerheter och mottagna finansiella garantier för nödlidande exponeringar med anståndsåtgärder
		Varav fallerade	Varav Osäkra					
<i>Icke finansiella företag</i>	6 471	2 925	1 200	1 725	285	438	4 651	1 739
<i>Hushåll</i>	4 678	3 732	2 642	1 090	33	805	3 362	1 257
Total	11 149	6 657	3 842	2 815	318	1 243	8 013	2 996

6.2 Kreditkvalitet på presterande och nödlidande exponeringar efter antal dagar med försenad betalning

	Bruttovärde/nominellt värde										
	Presteraende exponeringar			Nödlidande exponeringar							
	Har inte förfallit eller har förfallit ≤ 30 dagar	Har förfallit > 30 dagar ≤ 90 dagar		Förmodas inte bli betalda som inte är förfallna eller förfallna ≤ 90 dagar	Har förfallit > 90 dagar ≤ 180 dagar	Har förfallit > 180 dagar ≤ 1 år	Har förfallit > 1 år ≤ 2 år	Har förfallit > 2 år ≤ 5 år	Har förfallit > 5 år ≤ 7 år	Har förfallit > 7 år	Varav fallerade
Lån och förskott				-							
Icke finansiella företag	6 471	5 329	1 142	2 925	2 925						1 200
Hushåll	4 678	4 678	-	3 732	2 442	1 135		155			2 642
Exponeringar utanför balansräkningen				-							
Icke finansiella företag				-							
Hushåll				-							
Total	11 149	10 007	1 142	6 657	5 367	1 135	-	-	155	-	3 842

6.3 Presteraende och nödlidande exponeringar och relaterade avsättningar

	Bruttovärde/nominellt värde						Ackumulerad nedskrivning, ackumulerade negativa förändringar av verkligt värde på grund av kreditrisk och avsättningar					
	Presteraende exponeringar			Nödlidande exponeringar			Presteraende exponeringar - ackumulerade nedskrivningar och avsättningar			Nödlidande exponering - ackumulerad nedskrivning, ackumulerade negativa förändringar av verkligt värde på grund av kreditrisk och avsättningar		
	Varav stadie 1	Varav stadie 2		Varav stadie 2	Varav stadie 3		Varav stadie 1	Varav stadie 2		Varav stadie 2	Varav stadie 3	
Lån och förskott												
Icke finansiella företag	6 471	-	6 471	2 925	1 725	1 200	285	-	285	438	63	375
Hushåll	4 678	-	4 678	3 732	1 090	2 642	33	-	33	805	12	793
Exponeringar utanför balansräkningen							-			-		
Icke finansiella företag							-			-		
Hushåll							-			-		
Total	11 149	-	11 149	6 657	2 815	3 842	318	-	318	1 243	75	1 168

